

Íslenskur iðnaður

F R É T T A B R É F

11. tbl. • Nóvember 1998

Stöndum vörð um Útflutningsráð

Um mitt sumar skipaði utanríkisráðherra nefnd til að gera tillögur um endurskoðun laga um Útflutningsráð Íslands. Nefndin hefur nú skilað tillögum sínum og er nánar gerð grein fyrir þeim hér á næstu síðu.

Efnisyfirlit

Leiðari:

Tekist á um framtíð

Útflutningsráðs

bls. 2

•

Útflutningur er

ekker grín

bls. 4

•

Jólahöllin

bls. 7

•

Spilliefnanefnd

bls. 9

Meirihluti nefndarinnar leggur til að löggin um ÚÍ verði felld úr gildi og innheimtu markaðsgjalds hætt frá og með næstu áramótum. ÚÍ verði frá sama tíma breytt í sjálfseignarstofnun sem heyrir undir utanríkisráðuneytið. Samhliða geri ráðuneytið þjónustusamning við ÚÍ um verkefni sem ráðið á að vinna fyrir opinbera aðila. Samningurinn verði til fimm ára og hann á, samkvæmt tillögnum, að fjármagna með framlögum á fjárlögum. Ráðuneytið á með sérstöku erindisbréfi að leggja línurnar í starfinu.

Stjórn Samtaka iðnaðarins hefur fjallað um skýrslu nefndarinnar og meginatriði í niðurstöðum stjórnarinnar eftir þá yfirferð er þessi:

Stjórn SI lýsir sig andvíga niðurstöðu meirihluta nefndarinnar en styður aftur á móti í öllum meginatriðum sérálit Þórarins V. Þórarinssonar. Óumdeilt er að full þörf er á starfsemi á borð við þá sem ÚÍ hefur annast undanfarin ár og vaxandi

ánægja er með árangur af starfinu. Það er þess vegna ástæðulaust að stefna því uppbyggingarstarfi í tvísýnu með því að gjörbylta starfsgrundvelli ráðsins.

Stjórn SI vill að þjónusta við fyrirtæki í útflutningi byggji á einu samfelldu þjónustuneti. Þar er mikilvægt að nýta krafta utanríkisþjónustunnar en hins vegar verður að koma í veg fyrir að byggt verði upp tvöfalt kerfi á þessu sviði sem hefur ekkert annað en kostnað og óhagræði í för með sér. Stöðva verður þegar í stað alla tilburði í þá átt.

Aðstoð við útflutningsfyrirtæki á að veita hjá ÚÍ og þar á atvinnulífið sjálft að ráða ferðinni og hafa tryggan meirihluta í stjórn. Forræði atvinnulífsins á hins vegar alls ekki að hindra samvinnu við utanríkisþjónustuna.

Tekist á um framtíð Útflutningsráðs

Um mitt sumar skipaði utanríkisráðherra nefnd til að gera tillögur um endurskoðun laga um Útflutningsráð Íslands. Nefndin hefur nú skilað tillögum sínum en hana skipuðu Þorsteinn Ólafsson, formaður, Jón Sigurðsson (Vinnuálagssambandið), Stefán S. Guðjónsson (Félag íslenskra stórkaupmanna) Vilhjálmur Egilsson (Verslunarráð Íslands) og Þórarinn V. Þórarinnsson (Vinnuveitendasamband Íslands) en hann skilaði sérálit. Sérstaka athygli vekur að fyrirtæki úr iðnaði og fiskvinnslu, sem mesta áherslu hafa alla tíð lagt á tilvist Útflutningsráðs og stóðu á sínum tíma að stofnun þess, eiga enga beina aðild að nefndinni enda bera tillögur meirihluta nefndarinnar þess vitni.

Meirihluti nefndarinnar leggur til að lögin um Útflutningsráð verði felld úr gildi og innheimtu markaðsgjalds hætt frá og með næstu áramótum. ÚÍ verði frá sama tíma breytt í sjálfseignarstofnun sem heyri undir utanríkisráðuneytið. Samhliða geri ráðuneytið þjónustusamning við ÚÍ um verkefni sem ráðið á að vinna fyrir opinbera aðila. Samningurinn á að vera til fimm ára og hann á samkvæmt tillögnum, að fjármagna með framlögum á fjárlögum. Ráðuneytið á með sérstöku erindisbréfi að leggja línurnar í starfinu og fyrirvaralítið á að vera hægt að segja upp samningnum.

Útflutningsráð á, samkvæmt tillögnum, eingöngu að starfa á Íslandi og aðstoða útflytjendur og útvega og úthluta styrkjum vegna ráðgjafþjónustu á vegum sjálfstæðra ráðgjafa erlendis. ÚÍ á að hætta starfsemi markaðsstjóra til leigu og markaðsráðgjafa erlendis á eigin vegum en „hafi þess í stað milligöngu um að íslensk fyrirtæki geti notið slíkrar þjónustu hjá sjálfstæðum verktökum.“ ÚÍ á að beina þeim fyrirtækjum til Viðskipta-

skrifstofu utanríkisráðuneytisins sem þurfa á fyrstu aðstoð á erlendum mörkuðum að halda.

VU á að annast þjónustu viðskiptafulltrúa í sendiráðum erlendis og sjá til þess að íslensk fyrirtæki hafi aðgang að samskonar þjónustu þar sem Ísland hefur ekki sendiráð. Hún á líka að veita áður nefnda fyrstu aðstoð á erlendum mörkuðum og eiga samskipti við erlenda aðila sem leita eftir upplýsingum um Ísland.

Gert er ráð fyrir að komið verði á fót samráðsnefnd a.m.k. 17 aðila um starfsemi ÚÍ og VU en nefndin á í senn að gera tillögur um áherslu í starfseminni og einnig að kjósa þrjá menn af fimm í stjórn ÚÍ en hina tvo á utanríkisráðherra að tilnefna.

Stjórn Samtaka iðnaðarins hefur fjallað um skýrslu nefndarinnar og lýsir sig algjörlega andvíga niðurstöðu meirihluta nefndarinnar en styður aftur á móti í öllum meginatriðum sérálit Þórarins V. Þórarinnssonar.

Í álitinu stjórnar SI segir að full þörf sé fyrir starfsemi og þjónustu á borð við þá sem ÚÍ hefur annast og að vaxandi ánægju gæti með störf og þjónustu þess. Það sé þess vegna ástæðulaust að stefna því uppbyggingarstarfi í tvísýnu með því að gjörbylta starfsgrundvelli ráðsins og þar með aðstoð við útflutningsfyrirtæki.

Meginágreiningur milli meirihluta nefndarinnar annars vegar og PVP, sem skilaði sérálitinu, er sá að hann vill að tryggt verði að þjónusta við fyrirtæki í útflutningi byggist á einu samfelldu þjónustuneti. Undir þetta sjónarmið tekur stjórn SI. Stjórnin telur mikilvægt að nýta krafta utanríkisþjónustunnar en hins vegar verður að koma í veg fyrir að byggt verði upp tvöfalt kerfi á þessu sviði sem hefur ekkert annað en kostnað og óhagræði í för með sér. Stöðva verður þegar í stað alla tilburði í þá átt. Ekki verður hjá því komist að lýsa yfir miklum vonbrigðum með hve illa hefur

tekist til um samvinnu og verkaskiptingu milli ÚÍ og VU.

Aðstoð við útflutningsfyrirtæki á, að mati stjórnar SI, að veita hjá ÚÍ og þar á atvinnulífi sjálfstætt að ráða ferðinni og hafa tryggan meirihluta í stjórn. Það er ekki í takt við tímann eða alþjóðlega þróun að færa stjórn þessara mála inn fyrir vegg meirihluta utanríkisráðuneytisins. Forræði atvinnulífsins kemur alls ekki í veg fyrir samvinnu við utanríkisþjónustuna og að starfsmenn sendiráða lúti stjórn ÚÍ, sbr. þann hátt sem Norðmenn hafa á þessum málum.

Stjórn Samtaka iðnaðarins vill að ÚÍ verði áfram sjálfstætt og hafi sérstakan tekjustofn eins og verið hefur. Stjórn þess verði að meirihluta í höndum atvinnulífsins. ÚÍ fari með yfirstjórn allra mála er lúta að stuðningi við útflutningsfyrirtæki, hvort sem það er á eigin vegum eða innan veggja sendiráða Íslands erlendis. Gerðar verði lagfæringar á skipan stjórnar til þess að tryggt verði að greiðendur og notendur þjónustu ÚÍ eigi fulltrúa í stjórninni.

Tillögur nefndarinnar ganga út frá því að starfsemin verði fjármögnuð af fjárlögum. Yfirstjórnin verði í höndum ráðuneytisins sem geri þjónustusamning við ÚÍ til nokkurra ára í senn. Stjórn SI hefur ekki trú á því að fjárveitingar fái á fjárlögum til þess að fjármagna starfsemi ÚÍ að viðbættum kostnaði af viðskiptafulltrúum í hverju sendiráði. Ef Markaðsgjaldið verður felld niður, eins og meirihluti nefndarinnar leggur til, er því líklegast að fljótlega komi til sérstök skattheimta og tekjurnar af þeirri skattheimtu munu þá ganga til utanríkisráðuneytisins. Hinn möguleikinn er sá að starfsemi ÚÍ verði skorin niður við trog. Hvorugt er ásætlanlegt að mati stjórnar Samtaka iðnaðarins. Þess vegna leggur hún til að framtíð ÚÍ verði tryggt með sjálfstæðri stjórn og sérstökum tekjustofni.

Sveinn Hannesson

ÍSLENSKUR IÐNAÐUR
11. TBL. Nóvember 1998
ISSN 1022-7741
För í prentsmiðju: 16.11.1998
Prentvinnsla: Prentækni hf.
Hönnun og myndskreytingar:
Vala Óla.
Litgreining: Prentmyndastofan hf.

Útgefandi: Samtök iðnaðarins
Hallveigarstíg 1, Pósthólf 1450,
121 Reykjavík
Sími: 511 5555, fax: 511 5566
Kennitala 511093-2019
www.si.is, e-mail: thora@si.is

Ábyrgðarmaður:
Sveinn Hannesson
Ritstjóri: Ingi Bogi Bogason
Umbrot og setning: Þóra Ólafsdóttir
Efnisstjórn: Ingi Bogi Bogason og
Þóra Ólafsdóttir
Prófarkalestur: Þóra Kristín Jónsdóttir

Fjölmiðlum er frjálst að nota efni úr Íslenskum iðnaði í heild sinni eða að hluta.
Fjölmiðlamenn eru vinsamlegast beðnir að geta heimildar í slíkum tilfellum.

Útflutningur er ekkert grín

Félagsmaður Samtaka iðnaðarins hefur um nokkurra ára skeið þreifað fyrir sér með útflutning á markaði í Skandinavíu.

Nýlega breyttust tollskýrslur sem fylla þarf út hér á Íslandi og skila til tollstjórans í Reykjavík áður en varan getur yfirgefið landið. Nú þarf að fylla út nýtt og flókið eyðublað fyrir hverja einstaka vörutegund auk nákvæmrar skýrslu um efnainnihald hvernar vörutegundar sem oft eru margar í hverri sendingu.

Framleiðandinn er löghlíðinn og fékk hann aðstoð við að fylla út eyðublaðin í fyrsta skipti. Stuðst var við leiðbeiningar við útfyllingu tollskýrslna, útgefna af ríkistollstjóra. Allt var þetta síðan sent til Reykjavíkur með beiðni um ábendingar ef einhverju væri áfátt. Skömmu seinna fékk hann skýrslurnar endursendar frá tollstjóranum í Reykjavík ásamt bréfi þar sem gerðar voru athugasemdir í 11 liðum við útfyllingu skýrslunnar og fyrirskipun um að hafa gögnin rétt þegar þau kæmu aftur.

Athugasemdirnar voru á þessa leið:

1. Reitur 1. UA fer í rangan reit, á að vera í miðreitnum (þessum litla hvíta).

2. Reitur 17a. Vantar að fylla þann reit, á að vera lykll ákvörðunarlands þ.e. NO.

3. Reitur 18. Á ekkert að vera í þessum reit, sendingarnúmer á að vera í reit 21.

4. Reitur 20. Vantar fob hvert til hvaða staðar, á væntanlega að vera í þessu tilfelli Reykjavíkur, auk þess vantar þetta á sölureikninginn.

5. Reitur 21. Vantar sendingarnúmer.

6. Reitur 21b. Vantar kóða yfir þjóðerni skips.

7. Reitur 22. Þar á að koma fram heildarverðmæti reiknings, hér 23711 ISK.

8. Reitur 31. Vörulýsing þarf að vera í samræmi við tollskrá, ekki nóg að segja bara „vara“, þarf að segja hvernig „vara“, hvað aðskilur þessa „vöru“ frá því sem er t.d. í vörulið 2.

9. Reitur 35. Vantar á vöruliði 2-5, og rangt í vörulið 1, þarf að

deilast niður í sléttum tölum á vöruliði 1-5.

10. Reitur 38. Á að vera í heilum tölum.

11. Reitur 46. Samtala reita 46 + 28 í öllum vöruliðum á að gera sama og er í reit 22, stemmir ekki hér.

Skýrslunni þarf svo að fylgja Flutningsgjaldatilkynning frá skipafélagi, nægir ekki bókunartilkynning sem fylgdi með frá þér.

Nokkru síðar berst honum annað bréf frá embætti tollstjórans í Reykjavík þar sem honum er tjáð að frá honum vanti útflutningsskýrslur og honum gefinn 15 daga frestur til að skila þeim annars verði öll tollafgreiðsla til fyrirtækisins stöðvuð.

Þess má í lokin geta að um er að ræða framleiðanda sem um áratuga skeið hefur staðið í skilum við tollinn samkvæmt bestu samvisku. Það sem þessum framleiðanda þykir þó sárast af öllu er það að innflytjendur sem hann keppir við hér heima þurfa ekki að fylla út neitt af þessu.

Iðnþing 1999

Iðnþing Samtaka iðnaðarins verður haldið 26. febrúar 1999 að Gullhömrum, Hallveigarstíg 1.

Dagskrá Iðnþings verður birt í janúarblaði Íslensks iðnaðar og á vefsíðu SI www.si.is.

Þingið verður með hefðbundnu sniði og hefst með hádegisverði í boði Samtaka iðnaðarins. Ráðgert er að Iðnþingi ljúki kl. 17.00.

Hóf Samtaka iðnaðarins verður um kvöldið og hefst með fordrykk kl. 19.30.

**SAMTÖK
IÐNAÐARINS**

Matvælaíðnaður í Evrópu – heilsa og vellíðan –

Samtök matvælaframleiðenda í Evrópu CIAA stóðu fyrir ráðstefnu um miðjan október með yfirskriftinni „Matvæli, heilsa, vellíðan“ (Food, Health, Well-being).

Á ráðstefnunni var fjallað um hlutverk matvælaíðnaðarins við að stuðla að bættri heilsu og betri líðan fólks, tengsl mataræðis og sjúkdóma og lagaumhverfið sem stendur vörð um öryggi neytandans. Skráðir þátttakendur voru um 800 manns. Frummælendur voru mikils metnir vísindamenn á sviði matvælaöryggis og neytendahegðunar, fulltrúar stórra framleiðslufyrirtækja og hátt settir embættismenn hjá Evrópusambandinu. Það er óumdeilt að mataræði hefur afgerandi áhrif á heilsu fólks og vellíðan. Aðrir þættir skipta einnig máli s.s. hæfileg hreyfing, reykingar og fleiri þættir sem tengjast lífsstíl. Enginn hefur hins vegar vit fyrir neytandanum og valið er hans. Ábyrgð matvælaíðnaðarins felst í því að tryggja neytendum fjölbreytt úrval bragðgóðra, öruggra og næringarríkra matvæla. Enn er í gildi hið fornkvæðna að það eru ekki einstök matvæli sem eru góð eða slæm heldur er það mataræðið í heild sem er gott eða slæmt og þá skiptir fjölbreytnin meginmáli.

Hjá Evrópusambandinu er mikið lagt upp úr að tryggja hagsmuni neytenda. Emma Bonino gerði að umtalsefni átak á vegum ESB um öryggi matvæla. Stefnir er að átaki til að fræða neytendur um hollustuhætti í heimahúsum, rétta meðferð matvæla og matreiðsluáðferðir og fjölbreytt mataræði. Neytandinn er síðasti hlekkurinn í öryggiskeðjunni og rétt samsetning mataræðis er á hans ábyrgð. Neytendasamtök í aðildarlöndunum verða virkjuð til samstarfs um þetta verkefni. Einnig verður sett á stofn ný mat-

vælastofnun á Írlandi sem hefur það hlutverk að fylgjast með matvælaeftirliti á EES svæðinu. Þar munu 150 manns verða við störf á næsta ári.

Á ráðstefnunni var fjallað um mikilvægi þess að nýjungar séu kynntar neytendum á þann hátt að ekki valdi tortryggni. Til eru mörg dæmi um vörur og vinnsluáðferðir sem öll vísindaleg rök segja að séu fullkomlega öruggar en hafa þó aldrei náð fótfestu á markaði vegna tortryggni neytenda. Alþekkt dæmi um þetta er geislun matvæla sem aldrei hefur náð útbreiðslu við matvælaframleiðslu. Sú aðferð er þó mun virkari og hættuminni til að lengja geymsluþol matvæla en margar aðferðir sem nú eru notaðar. Notkun erfðabreyttra lífvera við matvælaframleiðslu virðist hafa farið þversum ofan í evrópska neytendur en kannanir á viðhorfi neytenda sýna mikla tortryggni gagnvart notkun slíkra lífvera. Af þeim sökum hafa evrópskir kornframleiðendur haldið að sér höndum varðandi notkun erfðabreyttra lífvera. Í Bandaríkjunum nýtur ört vaxandi hluti korn- og sojabaunaframleiðslu að einhverju leyti þessarar tækni, sem skilar sér í bættri hagkvæmni framleiðslunnar. Samkeppnisstaða evrópskrar matvælaframleiðslu gæti staðið höllum fæti ef ekki tekst að vinna traust neytenda í Evrópu á notkun erfðabreyttra lífvera en framleiðslan þarf að keppa við hagkvæmari framleiðslu frá öðrum heimshlutum. Innan Evrópusambandsins er starfandi nefnd færustu sérfræðinga á þessu sviði og fjallar hún um hvert einstakt leyfi sem sótt er um til að setja á markað matvæli framleidd með aðstoð erfðabreyttra lífvera. Ekki eru veitt leyfi nema að undangengum ítarlegum rannsóknnum og ættu því niðurstöður nefndarinnar að vera alls trausts verðar.

Neytendakannanir eru í vaxandi mæli notaðar til að leggja línurnar í þróunarstarfi fyrirtækja. Þess vegna er mikið gert af því að kanna viðhorf neytenda til allra mögulegra hluta, þ.á.m. hvað fólk telur að hafi áhrif á heilsu þess og vellíðan. Niðurstöður einnar slíkrar könnunar, þar sem fjallað var um viðhorf neytenda til hreyfingar og þyngdar, voru kynntar á ráðstefnunni. Þar var reynt að meta mikilvægi hreyfingar til að stemma stigu við offitu. Offita er vaxandi vandamál í hinum vestræna heimi og talið er að 5% af öllum kostnaði við heilsugæslu í Evrópusambandinu megi rekja til offitu. Það vakti athygli hve margir aðspurðra telja að hreyfing þjóni þeim tilgangi einum að léttast og ótrúlega stór hluti telur sig engu þurfa að breyta í háttum sínum varðandi mataræði og hreyfingu. Viðmælendum var skipt niður í hópa eftir þyngd þ.e.a.s. of léttir, hæfilega þungir, heldur þungir og allt of þungir. Það var álíka óhugnanlegt að nokkur prósent léttra telur sig þurfa að léttast og nokkur prósent allt of þungur telur sig vera í réttum holdum. Það er því töluverður akur óþægðir við að upplýsa neytendur um holla lífshætti.

Nánari upplýsingar um efni ráðstefnunnar gefur Ragnheiður Héðinsdóttir á skrifstofu Samtaka iðnaðarins í síma 511 5555.

Lifandi fréttavefur

www.si.is

[íslenskt já takk]

Góður árangur af starfsemi Samstarfsvettvangs sjávarútvegs og iðnaðar

Samstarfsvettvangur sjávarútvegs og iðnaðar hefur verið starfræktur frá ársbyrjun 1994 undir stjórn hagsmunasamtaka og ráðuneyta sjávarútvegs og iðnaðar. Sömu aðilar hafa fjármagnað starfsemi hans, bæði með vinnuframlagi og beinum fjárframlögum, auk þess sem sjóðir iðnaðar og sjávarútvegs hafa komið að „Vettvanginum“. Einnig hefur verið leitað til annarra fjármögnunaraðila svo sem Rannís, Norræna iðnaðarsjóðsins og rammaáætlana ESB vegna fjármögnunar stærri verkefna innan vettvangsins.

Megintilgangur „Vettvangsins“ er að leiða saman fyrirtæki í iðnaði og sjávarútvegi í samstarf sem miðar að því að auka vinnsluvirði í sjávarútvegi með þróun og framleiðslu tækja- og tæknibúnaðar fyrir fiskvinnslu og útgerð.

Hlutverk „Vettvangsins“ er greiða götu þeirra sem eru með áhugaverð nýsköpunarverkefni á sviði sjávarútvegs, með því að meta styrkleika og veikleika verkefna og aðstoða við að bæta forsendur þeirra m.a. með aðstoð við öflun samstarfsaðila og fjármögnun.

Sérstakur verkefnisstjóri Helgi Geirharðsson, verkfræðingur var í fullu starfi frá ársbyrjun 1994 til ársloka 1996.

Vegna fyrirhugaðrar stofnunar Nýsköpunarsjóðs var tekin sú ákvörðun að hafa ekki starfsmann í fullu starfi frá árbyrjun 1997 en verkefnisstjóri vann þó áfram að tilteknum verkefnum fyrir Vettvanginn.

Á tímabilinu 1994–1997 námu styrkveitingar Vettvangsins samtals líðlega 25 milljónum kr. sem skiptust á 41 verkefni. Umfang verkefnanna er þó margföld þessi fjárhæð þar sem fleiri fjármögnunaraðilar hafa komið að mörgum þeirra auk þess sem fyrirtækin sjálf fjármagna

Verkefnaflokkur:	verkefnaföldi	% fjármagns
Vörubróun og markaðssetning	25	71%
Styrkir og aðstoð vegna ESB umsókna	5	6%
Kynningarstarfsemi og ráðstefnur	4	11%
Rannsóknaverkefni	7	12%

a.m.k. 50% heildarkostnaðar. Verkefnum Vettvangsins má skipta í fjóra verkefna-

flokka eins og meðfylgjandi tafla sýnir.

Meðal verkefna sem hlotið hafa stuðning Vettvangsins má nefna:

- Ný línubeitingarvél sem m.a. leiddi til að fyrirtækin DNG hf. og Sjóvélar hf. sameinuðust, en sameinaða fyrirtækið DNG-Sjóvélar framleiðir og selur þessar vélar í dag.
- Ný hraðvirk og nákvæm stærðarflokkunarvél fyrir loðnu og síld, sem var þróuð og smíðuð af Style Int. sem fékk aðstoðu bæði hjá SR-mjöli á Reyðarfirði sem keypti eina flokkunarvél og svo hjá Síldarvinnslunni hf. á Neskaupstað sem keypti 5 vélar og er nú alfarið með flokkara fyrir síld og loðnu frá Style. Um 40 eintök af flokkunarvélinni eru í notkun víða um land og erlendis.
- Nýtt kerfi til að mæla áttak á línu og togvira auk skráningar á aflu og staðsetningu, sem Íslensk vörubróun hf. þróaði í samstarfi við útgerðir línu- og togskipa.
- Nýr afhreistrari, þróaður af Bader Ísland hf. Vélin er víða í notkun bæði innan lands og erlendis.
- Ný flottrollstýring, í samstarfi Ragnars Bóassonar, Granda hf., Sameyjar hf., Stálsmiðjunnar hf. o.fl. Kerfið er í notkun m.a. í togurum Granda hf.

Fyrir utan styrkveitingar var umtalsverður hluti af starfsemi Vettvangsins og verkefnisstjóra fólgin í aðstoð við gerð ESB umsókna og uppbyggingu NAS kynningarverkefnisins. North Atlantic Solutions verkefnið var eitt af stærri verkefnum Vettvangsins og fólst í að hanna og setja upp sölumöppu fyrir fyrirtæki sem framleiða og selja búnað fyrir sjávarútveg, koma sömu upplýsingum á Internetið og dreifa möppunni til sölu- og þjónustuaðila um allan heim. Um 60 fyrirtæki tóku þátt í þessu verkefni, en Út-

flutningsráð Íslands tók við rekstri þess samkvæmt sérstökum samningi við Vettvanginn frá ágúst 1996.

Á fyrri hluta þessa árs gerði Magnús Magnússon verkfræðingur á Akureyri úttekt á stöðu þeirra verkefna sem hlotið hafa stuðning Vettvangsins m.a. með viðræðum við forsvarsmenn þeirra fyrirtækja sem að þeim standa. Þar kom fram að um 3/4 verkefnanna hafa skilað árangri og sum þeirra margföldum þeim fjárhæðum sem lagðar hafa verið í Vettvanginn í heild. Almennt ríkti einnig mikil ánægja með það verklag og samskiptaform sem viðhaft hefur verið í Vettvanginum.

Aðstandur Vettvangsins telja, að auk þess að hafa skilað góðum árangri í mörgum af þeim verkefnum sem unnin hafa verið, hafi starfsemi hans treyst samstarf og samvinnu samtaka og ráðuneyta í sjávarútvegi og iðnaði. Vettvangurinn hafi m.a. hjálpað til við nauðsynlega endurskoðun sjóðakerfis í iðnaði og sjávarútvegi sem leiddi m.a. til stofnunar Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins.

Um þessar mundir er unnið að mótun starfsemi Vettvangsins til næstu ára. Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins hefur samþykkt stuðning við Vettvanginn að fjárhæð 5 milljónir kr. sem tryggir starfsemi hans út þetta ár og eitthvað fram á það næsta. Í krafti þessa hefur Vettvangurinn gert samning við Iðntæknistofnun/Emil Karlsson um að taka að sér daglegan rekstur hans til áramóta, en á þeim tíma verði starfsemin m.a. endurmótuð og lögð fram áætlun til næstu tveggja til þriggja ára.

David Lúðvíksson

Stærðarflokkunarvélin fyrir loðnu og síld, þróuð og smíðuð af Style Int.

Fengist við flísar, arna og gömul hús

Múrara-
meistar-
inn Aðal-
steinn
Marius-
son er
þingeyks-

ur, bjó um tíma í Reykjavík en hefur undanfarna áratugi átt heima á Sauðárkróki. Þar rekur hann fjölbreytilegt eins manns fyrirtæki. Hann er hann með flísa- og efnissölu fyrir héraðið og tekur sjálfur að sér verkefni við flísa-lögn og hleður arna.

Verkefnin eru árstíðabundin hjá Aðalsteini. Flísalögnin og arnasmíðin eru að mestu bundin við september til maí. Á sumrin vinnur hann við að gera upp gömul hús. Eitt slíkt hefur átt hug hans frá 1991, gamli prestbústaðurinn á Sauðanesi á Langanesi.

„Þetta hefur verið ótrúlega mikið verk en líka ótrúlega skemmtilegt,“ segir Að-

alsteinn. „Ég byrjaði á þessu 1991. Þá var húsið nánast ónýtt og að falli komið.“

Sauðanes er kirkjufjörð. Íbúðarhúsið á Sauðanesi var byggt úr tilhöggnu grjóti árið 1879. Þetta er eina hús sinnar tegundar á Norðvesturlandi og er til vitnis um stórhug manna á seinustu öld.

Þjóðminjasafnið fékk húsið til vörslu fyrir nokkrum árum og var þá hafist handa um endurbætur. Ráðnir voru til verksins Jóhannes Jónasson, húsasmíðameistari, og Aðalsteinn Mariússon, múr-rameistari.

Aðalsteinn segist hafa staðið frammi fyrir mörgum misjöfnum vanda við endurgerð hússins. Annar gaflinn var t.d. kominn að falli en honum var þrýst inn á sinn stað með útsjónarsemi og þolinmæði. Höggva þurfti mikinn hluta steinlímingarinnar burtu og setja í staðinn sérstaka blöndu sem þola skyldi mikla veðrun. Múrverki hússins lauk síðastliðið sumar og eftir er að innrétta húsið en því

lýkur væntanlega árið 2000. Til stendur að í húsinu verði starfrækt upplýsingaþjónusta fyrir ferðamenn. Rætt hefur verið um að Sauðanes hýsi minjasafn og að þar verði móttökustaður fyrir sérstaka gesti héraðsins.

„Sauðanes fær þá sama hlutverk á Langanesi og Höfði í Reykjavík,“ sagði Aðalsteinn að lokum.

Ingi Bogi Bogason

Íbúðarhúsið á Sauðanesi fyrir og eftir endurbætur

Mikill áhugi á námskeiðum sem tengjast rekstri

Samtök iðnaðarins hafa samið við Fræðsluráð málmíðnaðarins um að það taki að sér að halda námskeið fyrir Samtökin sem tengjast rekstri og stjórnun fyrirtækja í málmíðnaði.

Samt sem áður hafa Samtök iðnaðarins og félög málmfyrirtækja innan þeirra (Málmur og FBE) allt frumkvæði að því hvaða námsefni er í boði hverju sinni. Þessi háttur hefur t.d. verið hafður á í byggingariðnaðinum og gefist vel enda eru fagfræðslustofnanirnar með alla aðstöðu til þess að skipuleggja og sjá um framkvæmd hvers konar fræðslu fyrir alla starfsmenn fyrirtækja í viðkomandi iðngrein hvort sem það er á faglegu sviði eða stjórnun.

Nú í haust hafa verið haldin námskeið fyrir verkstjóra sem hafa verið mjög vel sótt og hlotið góðar undirtektir. Einnig má nefna námskeið um „Stjórnun byggð á hæfni starfsmanna.“ Fyrir dyrum stendur námskeið í lestri og greiningu ársreikninga og annað um kostnaðarútreikninga og verðlagningu vinnu og véla. Þá er fyrirhugað námskeið um gæðavitund og nú þegar hefur verið fjallað um gæðakerfi í lagnagreinum.

Ljóst er að þessi námskeið bæta úr þörf og verður haldið áfram að efla þau og þróa í samræmi við kröfur tímans.

Ingólfur Sverrisson

Sterk samtök iðnaðar

www.si.is

Jólahöllin

Stórsýning í Laugardalshöll
20.–22. nóvember 1998

Um næstu helgi verður haldin stórsýning í Laugardalshöll á öllu sem tengist jólahaldi landsmanna og hefur sýningin hlotið nafnið Jólahöllin. Á sýningunni munu fyrirtæki kynna allt til jólaanna, þ.m.t. mat- og drykkjarvörur, fatnað, úr og skartgrip, leikföng, tölvur og hugbúnað svo að eitthvað sé nefnt – og fyrirtæki í þjónustugreinum kynna starfsemi sína og veita almenningi ráðgjöf.

Á sama tíma verður hrundið af stað söfnun til styrktar hjartveikum börnum á Íslandi og mun andvirði 100 króna aðgöngumiða að Jólahöllinni renna óskipt til hennar. Neistinn, styrktarfélag hjartveikra barna, sér um miðasölu en Íslandsbanki annast fjárgæslu söfnunarinnar.

Alla helgina verður jóladagskrá með uppákomum og skemmtiatriðum fyrir alla aldurshópa. Kórar, tónlistarmenn, rithöfundar og leikhópar munu koma fram og gestir geta fengið áritanir á staðnum. Jólasveinar, Grýla og Leppalúði koma í heimsókn og Þorskurinn frá Lýsi og Georg frá Íslandsbanka verða á staðnum og kæta börnin.

Öll umgjörð sýningarinnar verður hin vandaðasta með frumlegu og líflegu yfirbragði. Sérstök dómnefnd velur jólalegasta básinn, frumlegasta básinn og best útfærða íslenska básinn í Jólahöllinni og veitir þeim fyrirtækjum sérstaka viðurkenningu á sýningunni.

Fyrirtækið Íslensk kynning ehf. stendur fyrir Jólahöllinni í Laugardalshöll í samstarfi við sölufyrirtækið Markaðs-sókn ehf. og Samtök iðnaðarins sem taka þátt í skipulagningu og framkvæmd Jólhallarinnar og er sýningarstjórn til ráðgjafar.

Nánari upplýsingar um Jólahöllina eru veittar í síma 698-7777, 699-7744 og hjá Samtökum iðnaðarins í síma 511-5555. Einnig er hægt að senda fyrirspurnir með tölvupósti á jol@simnet.is og mottaka@si.is.
Brynjar Ragnarsson

Íslenskur iðnaður

www.si.is

ÍSLENSKIR DAGAR

23. til 27. nóvember á Bylgjunni og Stöð 2

Vikuna 23. til 27. nóvember nk. stendur Íslenska útvarpsfélagið fyrir „Íslenskum dögum“ á Bylgjunni og Stöð 2 og verða þeir sérstaklega tileinkaðir félagsmönnum í Samtökum iðnaðarins. Á „Íslenskum dögum“ verður m.a. fjallað um íslenska framleiðslu og þjónustu, starfsfólk í iðnaði, menntun, tækni, þróun, nýjungar o.fl.

ÁHUGAVERT EFNI FRA FÉLAGSMÖNNUM

Við hvetjum félagsmenn til að hafa samband við okkur og benda á áhugavert efni til umfjöllunar á „Íslenskum dögum“ en einnig er hægt að senda stutta en hnitmiðaða texta (10-20 orð), ásamt nafni og síma viðkomandi, til Samtakanna með símbréfi 511-5566 eða með tölvupósti á mottaka@si.is og við komum þeim áleiðis til dagskrárdeildar Bylgjunnar og Stöðvar 2.

SÉRKJÖR TIL FÉLAGSMANNA

Í tilefni af „Íslenskum dögum“ býður Íslenska útvarpsfélagið félagsmönnum Samtakanna að birta auglýsingar á Bylgjunni á sérkjörum fram til jóla. Áhugasömum aðilum er bent á að hafa beint samband við auglýsingadeild Í.Ú. í síma 515-6200 varðandi nánari upplýsingar og frágang á pöntun.
Brynjar Ragnarsson

Stjórnarfundur SI á Akureyri

Þann 12. október sl. var haldinn stjórnarfundur Samtaka iðnaðarins í Gamla Lundi á Akureyri. Stjórnin notaði tækifærið og heimsótti Kröfluvirkjun og nokkur aðildar-fyrirtæki SI á Akureyri þ.á.m. Slippstöðina hf. DNG Sjóvélar rafeinda-

iðnaður hf. Kjarnafæði hf. og Skinnaiðnað hf. Á myndunum má sjá Inga Björnsson, framkvæmdastjóra Slippstöðvarinnar hf., sýna stjórnarmönnum skuttogarann Kalbak EA 301 sem var til viðgerðar í flotkví stöðvarinnar.

HEIMSÖKN Í FYRIRTÆKI

Einangrunarplast í sókn í byggingariðnaði

Hannes Eyvindsson og Páll S. Kristjánsson

Húsaplast ehf. er 40 ára gömul einangrunarplastverksmiðja sem hefur alla sína tíð sérhæft sig í framleiðslu á einangrunarplasti. Hjá fyrirtækinu er unnin þróunar- og hagræðingarvinna í samvinnu við Rannsóknarstofnun byggingariðnaðarins. Að sögn Hannesar Eyvindssonar, framkvæmdastjóra, er framleiðslan að verða fjölbreyttari og meira löguð að þörfum hönnuða og húsbýggenda en áður.

Nýlega keypti Húsaplast ehf. Fjarðarplast sf. og verður starfsemi beggja fyrirtækjanna sameinuð undir sama þaki innan skamms. Húsnæði nýtist betur, framleiðslulínan verður straumlínulöguð og afkastageta aukin. Húsaplast ehf. er að vinna í gæða- og vottunarmálum en liður í því er nýútkomin tæknihandbók sem geymir ýtarlegar upplýsingar um fram-

leiðsluna.

„Við stefnum inn í nýtt umhverfi þar sem gerðar eru auknar kröfur,“ segir Páll S. Kristjánsson, sölu- og markaðsstjóri. „Við höfum um árabíl verið í góðri samvinnu við byggingamenn, sérstaklega múrara, um þróun á efni og vinnuáferðum. Við höfum hug á því að auka þróunarvinnuna og stefnum m.a. að því að koma upp ákveðnu ferli í endurvinnslu á einangrunarplasti með hag fyrirtækja og sveitarfélaga í huga.“ Með því móti væri hægt að endurvinna stóran hluta af því einangrunarplasti sem í dag er urðað með ærnum tilkostnaði. Hér er ekki eingöngu átt við einangrunarplast úr húsbýggingum heldur einnig hlífðarumbúðir utan af m.a. rafmagnsvörum. Allir munu hagnast á umhverfisvænni endurvinnslu.

Eyjólfur Bjarnason

Fyrsti ársfundur spilliefnanefndar

Árið 1996 voru samþykkt lög um spilliefnagjald á vörur og efni sem verða að spilliefnum. Gjaldið er lagt á innflutning í tolli og innlenda framleiðslu sem fellur undir lögin. Það er síðan notað til að greiða fyrir förgun spilliefnanna, svo að þeir sem þurfa að skila spilliefnum geta gert það sér að kostnaðarlausu. Markmið laganna er að koma í veg fyrir mengun af völdum spilliefna. Spilliefnanefnd var falin framkvæmd málsins en í henni eru þrjú fulltrúar af sjö frá atvinnu- rekendum.

Álagning hófst í mars á síðasta ári með innheimtu spilliefnagjald á rafgeyma. Í kjölfarið fylgdu framköllunarefni, olíu- málning og leysiefni, rafhlöður o.fl. vörur og efni. Stærsti efnaflokkurinn, sem eftir er að leggja á, er smuróla.

Fyrsti ársfundur spilliefnanefndar var haldinn í september síðastliðnum. Þar gerði nefndin grein fyrir starfinu á síðasta ári ásamt reikningum fyrir árið auk þess sem skýrsla nefndarinnar fyrir árið 1997 var lögð fram.

Í lögnum er gert ráð fyrir að spilliefnagjald standi undir öllum kostnaði við framkvæmd laganna og að allir efnaflokkar séu fjárhagslega sjálfstæðir og gerðir upp hver fyrir sig.

Taflan hér að neðan sýnir helstu tölur úr uppgjöri spilliefnanefndar árið 1997. Þegar tölurnar eru skoðaðar þarf að hafa í huga að unnið hefur verið við undirbúning og hönnun kerfisins síðan í árslok

1996 en innheimta spilliefnagjalds og greiðsla förgunargjalda hinna ýmsu vöruflokka nær aðeins til hluta af 1997. Hlutfall undirbúnings- og þróunarkostnaðar ásamt rekstarkostnaði nefndarinnar er því hátt á árinu og ekki marktækt fyrir komandi ár.

Efnahagsreikningur hljóðaði upp á 14,3 milljónir sem skiptist í eigið fé 5,4 milljónir og skuldir 8,9 milljónir.

Áætlað er að spilliefni séu um fjögur prósent af öllum úrgangi sem fellur til á landinu. Þau eru að undanskilinni úrgangsolíu og hluta af leysiefnum, flutt út til eyðingar með ærnum kostnaði.

Með spilliefnagjaldskerfinu eru skapaðar hagrænar forsendur til að eyða eða endurnýta meira af þessum efnum hér á landi. Í því sambandi má nefna að fyrirhuguð er endurvinnsla rafgeyma hér á landi og eiming á leysiefnum aukin. Við endurvinnslu á rafgeymum verður til blý, plast og sýra sem seld eru sem hráefni til frekari vinnslu. Með eimingu á leysiefnum eru óhræinindi skilin frá. Afurðin er leysiefni sem nota má á ný. Þessu til viðbótar er unnt að umbreyta mörgum slíkum spilliefnum þannig að þau verði skaðlaus og því hægt að urða þau hér á landi.

Í skýrslu nefndarinnar um reksturinn á síðasta ári er að finna ýtarlegar upplýsingar um spilliefnagjaldskerfið og tölfræðilegar upplýsingar um skiptingu spilliefna.

Ólafur Kjartansson

Á forsíðu síðasta tölublaðs blaðsins var birt mynd frá vélaverkstæðinu Ósey hf. í Hafnarfirði. Við blasti einn af fjórum stálbátum sem þar eru í smíði og ljóst að á þessum stað var vel staðið að verki í einu og öllu. Eins og alþjóð veit er þetta myndarlega fyrirtæki nú rústir einar eftir bruna 7. nóvember sl. Báturinn, sem var næstum tilbúinn til afhendingar, er ónýtur en sem betur fer sluppu aðrir þrjú sem voru styttra á veg komnir enda stóðu þeir utan húss.

Þrátt fyrir þessi ósköp er þó engan bilbug á þeim Óseyjar-mönnum að finna. Nú þegar er hafinn undirbúningur að því að byggja nýja aðstöðu fyrir fyrirtækið á hinu nýja hafnar- og athafnasvæði Hafnarfjarðarhafnar og flytja á alla starfsemina þangað á næsta ári. Haldið verður áfram smíði bátanna þriggja þar sem þeir standa á gamla staðnum og stefnt að því að afhenda þá á umsömdum tíma.

Samtök iðnaðarins óskar eigendum og starfsmönnum Óseyjar vel- farnaðar í uppbyggingarstarfinu og vonar að þessum nýja og efnilega sprota í íslenskum skipaiðnaði takist að rétta sig við og verða ein af traustustu stöðum skipaiðnaðarins í framtíðinni.

Ingólfur Sverrisson

Rekstur og staða efnaflokka

	Rafgeymar	Framköllunar- efni	Olíumálning	Leysiefni	Rafhlöður	Varnarefni	Ísócyánöt	Halogeneruð efnasambönd	Úrgangs-olía	Samtals
Tekjur:										
Spilliefnagjöld v/innfluttrar framleiðslu	22.825.885	13.244.094	1.561.057	90.679	1.488.546	44.106	57.930			39.312.297
Spilliefnagjöld v/innlendrar framleiðslu			1.761.869	-220.234						1.541.635
Tekjur samtals:	22.825.885	13.244.094	3.322.926	-129.555	1.488.546	44.106	57.930			40.853.932
Gjöld:										
Móttökustöðvakostnaður	8.064.827	5.918.730	1.468.975	186.067	1.113.840	11.894	13.588			16.777.921
Söfnunarstöðvakostnaður	1.376.805	510.683				810	1.347			1.889.645
Flutningskostnaður	2.515.308	628.130				960	1.277			3.145.675
Rekstrarkostnaður og vaxtagjöld	2.724.152	1.580.615	396.574	-15.462	177.650	5.264	6.914			4.875.708
Undirbúnings- og þróunarkostnaður	1.310.739	1.043.116	986.689	390.946	411.522	30.864	30.864	411.522	1.929.356	6.545.619
Gjöld samtals:	15.991.832	9.681.273	2.852.238	561.552	1.703.013	49.792	53.990	411.522	1.929.356	33.234.568
Mismunur gjalda og tekna:	6.834.053	3.562.821	470.688	-691.107	-214.467	-5.686	3.940	-411.522	-1.929.356	7.619.364
Staða deilda 31. des. 1997:										
Undirbúnings- og þróunarkostnaður 1996	453.640	361.017	341.488	135.632	142.770	10.708	10.708	142.770	667.741	2.266.474
Mismunur gjalda og tekna árin 1996 og 1997	6.380.413	3.201.803	129.200	-826.738	-357.237	-16.394	-6.768	-554.292	-2.597.097	5.352.891

Matvæladagur MNÍ

Matvæladagur Matvæla- og næringarfræðingafélags Íslands (MNÍ) var haldinn 24. október sl. undir yfirskriftinni Matur og umhverfi.

Sveinn Hannesson, Samtökum iðnaðarins.

Aðrar tilnefningar, sem vöktu sérstaka athygli dómnefndar, voru:

Fyrirtækið **Heilsukostur** fyrir heilsulifrarpylsu og smyrju. Fyrirtækið hefur verið að þróa gamla og nýja matargerð undir slagorðunum „Heilsa og hollusta handa þér“ og „Minni fita, færri hitaeyningar, aukin hollusta.“ Má þar nefna lifrarpylsu með hrísgrjónum í stað mörss og smyrju sem er viðbit með lítilli fitu.

Fyrirtækið **Grænt og gómsætt** fyrir hraðréttalínu með grænmetisréttum. Fyrirtækið hefur verið með veitingarekstur í Tæknigarði en er nýlega farið að selja tilbúna grænmetisrétti á neytendamarkaði. Grænmetisbaka, grænmetislasagna og baunapottréttur eru þegar komin á markað og von á fleiri tegundum.

Fyrirtækið **Bakkavör** vakti athygli fyrir þróun á Mills kaviar en það hefur fært sig úr framleiðslu hráefnis yfir í að fullvinna vöru. Upphaflega sá Bakkavör Mills fyrir hráum hrognum en fór síðan að reykja þau og sér nú alfarið um framleiðslu á Mills kaviar fyrir markaðssvæðið Ísland, Færeyjar og Grænland. Mills er mjög þekkt vara og ber það vott um mikið traust að Bakkavör skuli vera falið að annast þessa framleiðslu enda mikil þróunarvinna sem liggur að baki því að ná tökum á framleiðslunni.

Kartöfluverksmiðja Pykkvabæjar fyrir kartöflugratín. Kartöflugratínið er ný, íslensk vara, þróuð frá grunni á Íslandi. Þetta er góð og handhæg vara sem miðar að því að auka þægindi viðskiptavinarins. Gratínið hefur hlotið afburða viðtök á íslenskum markaði.

Vilkó vörulína fyrir tilbúna þurraþvottur til baksturs. Þar á meðal er pítsuþvottur þar sem aðeins þarf að bæta við vatni og þarf ekki að lyftast. Auk þess múffur, vöflur og pönnukökur.

Auk þessara sex tilnefninga voru þrjú verkefni sem vöktu sérstaka athygli dómnefndarinnar sem áhugaverð og jákvæð. Það voru Umhverfisstefna Söluviðstöðvar hraðfrystihúsanna, verkefnið Hreinni framleiðslutækni – grænn gróði sem Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins og Iðntæknistofnun stóðu fyrir og auglýsingaherferð garðyrkjubænda sem vakið hefur mikla athygli neytenda.

Ragnheiður Héðinsdóttir

HEIMSÓKN / FYRIRTÆKI

Steinullarverksmiðjan á góðum skriði

Það leið ekki nema rúmt ár frá því að skóflustunga fyrir Steinullarverksmiðjunni á Sauðárkróki var tekin þar til hún var gangsett í september 1985.

Einar Einarsson framkvæmdastjóri verksmiðjunnar segir að rekstur hennar hafi gengið misjafnlega. Þau 14 ár sem hún hefur starfað. Hin seinni ár hefur reksturinn gengið betur og líta menn framtíðina björtum augum. Eignaraðild verksmiðjunnar er skipt. Finnskt fyrirtæki á um 37% en íslenska ríkið og ýmsir innlendir aðilar um 63%.

Í upphafi var afkastageta verksmiðjunnar miðuð við að hún framleiddi aðallega fyrir innanlandsmarkað. Þá var miðað við að framleiðslan gæti orðið 7000 tonn á ári. Eins og staðan er nú fara 55% framleiðslunnar á innanlandsmarkað en 45% til útflutnings. Útflutningurinn er m.a. fólgin í sérvöru sem verksmiðjan á auðveldara með að framleiða en aðrar slíkar.

Nánast allt hráefni til framleiðslunnar er fengið hér á landi og stærsti hlutinn á Sauðárkróki.

Verksmiðjan er keyrð fimm daga vikunnar á þrískiptum vöktum, þ.e. frá mánudagsmorgni til föstudagskvölds. Við verksmiðjuna starfa 45 manns við framleiðslu og á skrifstofu. Heildarframleiðsla á síðasta ári var um 7600 tonn sem var metár. Forsvarsmenn telja að halda eigi framleiðslunni við 7000 tonn því að það skili bestri nýtingu á verksmiðjunni.

Orkuframleiðsla Landsvirkjunar hefur haft áhrif á rekstur verksmiðjunnar á þessu ári en verksmiðjan notar rafmagn til bræðslu steinefnanna. Steinullarverksmiðjan hefur ekki fengið allt það rafmagn sem hún þarf og því hefur orðið að brenna olíu til vinnslunnar samhliða rafmagni. Þetta hefur haft í för með sér aukinn rekstrarkostnað.

Eyjólfur Bjarnason

Ásgeir Magnússon forstm. Skrifstofu atvinnulífsins afhendir Guðbrandi Sigurðssyni framkvæmdastj. ÚA Fjöreggið

Á ráðstefnunni var fjallað um umhverfismál frá ýmsum hliðum eins og þau snúa að matvælaframleiðendum. Þar var m.a. sagt frá umhverfisstjórnun í matvælaíðnaði, lífrænni matvælaframleiðslu, meðferð matvælaúrgangs og umbúða og möguleikum móður Jarðar á að brauðfæða alla jarðarbúa án þess að umhverfinu sé stefnt í voða. Þá greindu fyrirtæki frá störfum sínum á þessu sviði. Ráðstefnan var haldin á Akureyri og voru þátttakendur um 60.

Það er orðin hefð að Samtök iðnaðarins gefi verðlaunagrip, Fjöregg MNÍ, sem afhentur er á ráðstefnunni fyrir lofsvert framtak á matvælasviði. Gripurinn var nú veittur í sjötta sinn.

Útgerðarfélag Akureyringa hlaut Fjöreggið að þessu sinni fyrir fullvinnslu á lífrænu hráefni. Dómnefndin telur það lofsvert að nýta allan lífrænan úrgang sem til fellur hjá fyrirtækinu. Þorskhausar og dálkar eru hirtir og þurrkaðir hjá Laugafiski í Reykjadal, karfahauser og bein eru hökkuð og seld í refafóður til Danmerkur. Öllu roði er safnað og það selt til gelatínframleiðslu í Kanada. Fyrirtækið leggur sig fram um að starfa í sátt við umhverfið. Fullvinnsla á lífrænum úrgangi, nýjar vinnsluáferðir og vöruþróun eru allt liðir í þeirri stefnu fyrirtækisins að renna styrkari stoðum undir landvinnslu sjávarafna en hún hefur átt undir högg að sækja á síðustu árum.

Í dómnefnd voru Dóróthea Jóhannsdóttir, sjávarútvegsráðuneyti, Sigurgeir Höskuldsson, Kaupfélagi Þingeyinga og

Silfurskeiðin 1998

Hurðaskellir

Mánudaginn 9. nóvember sl. fór fram í Fossvogsskóla verðlaunaafhending 11 og 12 ára barna um jólasveinaskeiðina í ár. Mjög erfitt reyndist að velja úr tillögum því hugmyndaauðgi barna er mikil og sköpunargleðin ekki minni. Fyrir valinu varð tillaga Ívars Orra nemanda í hópi 12 ára í Fossvogsskóla.

Gull- og silfursmiðjan Erna ásamt Félagi íslenskra myndlistarkennara stendur fyrir þessari samkeppni og afhenti Ragnheiður Reynisdóttir gullsmiður Ívari Orra verðlaunin.

Í ár er það Hurðaskellir sem prýðir silfurskeiðina sem er sú sjöunda í röðinni.

Fjölmenni á sýninguna Euro-Blech

Fyrir skömmu fór um fimmtíu manna hópur á vegum Samtaka iðnaðarins á véla- og verkfærasýninguna Euro-Blech í Hannover í Þýskalandi. Sýning þessi höfðar fyrst og fremst til járn- og blikksmiðja, einkum þeirra sem vinna úr þunnmálmum og ryðfríu efni.

Þarna gátu menn kynnst á einum stað nýjstu vélum og tækjum, stórum og smáum sem nú eru á markaðnum fyrir járn- og blikksmiðjur og verið auk þess í beinu sambandi við framleiðendur þeirra og náð með því hagstæðari kjörum en ella.

Síðustu árin hefur orðið mikil breyting

til batnaðar á ýmisskonar véla- og tækjakost í blikk- og járnsmiðjum. Nú er algengt að sjá þar tölvustýrðar vélar sem hafa í mörgum tilvikum gjörbreytt öllu verklagi og vinnubrögðum til batnaðar og þar með aukið framleiðni og gæði að miklum mun. Þessari þróun munu smiðjurnar fylgja fast eftir á næstu árum og er áhuginn á sýningum eins og Euro-Blech til marks um það.

Myndin sýnir þátttakendur frá Íslandi áður en þeir dreifðust um sýningarsvæðið fyrsta daginn.

Ingólfur Sverrisson

Hurðaskellir

ÍSLENSKT
JÁ TAKK!

Lifandi fréttavefur

www.si.is

Samtök iðnaðarins um sparnaðartillögur:

Jákvæð viðleitni en of flókin útfærsla

Samtök iðnaðarins hafa kynnt sér drög að frumvarpi til laga um breyting á lögum um tryggingagjald o.fl. sem fjármálaráðherra hyggst leggja fram á þessu þingi. Í frumvarpsdrögum er lagt til að ríkissjóður styrki einstaklinga til lífeyrissparnaðar. Með því er í senn að því stefnt að draga úr þörf fyrir félagslega framfærslu í framtíðinni og að auka þjóðhagslegan sparnað.

TILLÖGUM FRUMVARPSDRAGANNA MÁ SKIPTA Í TVENNT:

1. Frá næstu áramótum er launamönnum heimilt að lækka skattskyldar tekjur sínar um allt að 2% verji þeir fjárhæðinni til lífeyrissparnaðar. Ætlunin er að ríkissjóður bæti 10% álagi við þennan viðbótarsparnað.
2. Launagreiðanda er ætlað það hlutverk að greiða styrk ríkisins til viðkomandi lífeyrissjóðs gegn samsvarandi lækkuun á því sem hann greiðir í tryggingargjald.

JÁKVÆÐ VIÐLEITNI

Samtök iðnaðarins styðja heils hugar viðleitni stjórnvalda í þá veru að auka þjóðhagslegan sparnað enda er um afar brýnt mál að ræða. Samtökin telja einnig skynsamlegt að almenningur eigi þess

kost að njóta skattalegs hagræðis (eða ríkisstyrks eins og hér er lagt upp með) af fleiri en einu sparnaðarformi. Í þessu felst fyrri tillaga frumvarpsins. Fyrst er sinn mun hún þó veikja afkomu ríkissjóðs og kosta hann um 450 m.kr. árlega og draga þannig úr framlagi ríkissjóðs til þjóðhagslegs sparnaðar. Á móti þessu vega áhrif aukins lífeyrissparnaðar í framtíðinni þegar þau koma fram í lægri kostnaði vegna almennatrygginga og auknum skatttekjum. Hver heildaráhrifin verða á hinn þjóðhagslega sparnað í bráð og lengd er erfitt að meta en ekkert annað sparnaðarform er þó líklegra til þess að hafa skjót áhrif í þessum efnunum enda er afar ólíklegt að menn taki lán til að fjármagna eigin lífeyrissparnað. Því má telja líklegt að í lengd muni áhrifin af fyrri tillögu frumvarpsins auka þjóðhagslegan sparnað. Þetta má hins vegar útfæra með einfaldari og skilvirkari hætti.

FLÓKIN ÚTFÆRSLA

Samtök iðnaðarins telja að síðari tillaga frumvarpsins sé einungis til þess fallin að flækja skattkerfið. Hún er því andstæð yfirlýstri stefnu stjórnvalda um að einfalda það. Ekki einasta eykur þetta kostnað í fyrirtækjunum, heldur eykst hætta á misnotkun og mistökum sem aft-

Félagsmenn! Aukum sparnað
Frá næstu áramótum er launamönnum heimilt að lækka skattskyldar tekjur sínar um allt að 2% verji þeir fjárhæðinni til lífeyrissparnaðar. Samtök iðnaðarins hvetja félagsmenn og starfsmenn þeirra til að nýta sér þessa heimild.

ur kalla á kostnaðarsamt eftirlit af hálfu skatt- yfirvalda. Sjálfsagt er að starfsmenn geti falið launagreiðanda að draga lífeyrissparnað frá útborguðum launum eins og lengi hefur tíðkast og standa skil á honum til þess lífeyrissjóðs sem starfsmaðurinn óskar. Til þess þarf ekki þessa lagaflækju.

EINFALDARI LEIÐ

Að öllu athuguðu telja Samtök iðnaðarins að fara megi mun einfaldari og skilvirkari leið að settu marki en felst í frumvarpsdrögum. Skattaafslátturinn ætti síðan að ganga beint til viðkomandi launþega í kjölfar álagningar enda hafi hann í skattframtali sínu sýnt fram á að hann hafi uppfyllt skilyrði um aukinn lífeyrissparnað. Raunar væri að mati Samtökanna æskilegt að auka frádráttarbærni lífeyrisgreiðslna enn frekar en fyrirhugað er um næstu áramót. Þessu mætti beita sem tímabundinni aðgerð vegna þess hversu brýnt er að auka þjóðhagslegan sparnað. Þannig mætti hugsa sér að hlutfallið yrði tímabundið 3-4% en ekki 2% líkt og bundið hefur verið í lög.

Sveinn Hannesson

Kjötsýningin í Herning í Danmörku

Matvælasýningin Interfair var haldin í haust en hún er haldin annað hvert ár í Herning á Jótlandi. Íslendingar þekkja þessa sýningu best vegna kjötiðnaðarkeppni sem þar er haldin og Íslendingar hafa sett svip sinn á mörg undanfarin skipti. Keppnin í ár var engin undantekning og sendu fjögur íslensk fyrirtæki vörur til keppinnar. Skemmst er frá því að segja að íslensku vörurnar komu mjög vel út og af þeim 39 vörum, sem tóku þátt í keppninni, hlutu 5 gullverðlaun, 10 silfurverðlaun og 20 bronsverðlaun. Ísland kom því út með 90% vinningshlutfall í heild en vinningshlutfall í keppninni allri var um 70% að sögn Óla Þórs Hilmarssonar kjötiðnaðarmeistarar sem dæmdi í keppninni f.h. Íslands.

Að þessu sinni var einnig efnt tilúrbeiningarkeppni meðal kjötiðnaðaranna. Tveir íslenskir nemar voru í hópi 10 þátttakenda og stóðu sig með þryði þótt ekki yrðu þeir meðal þriggja stigahæstu.

Ragnheiður Héðinsdóttir

